

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ	6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ	3 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ
ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске држан 8 Марта 1888 г.

почет у 6 часова по подне.

(по стенографским белешкама)

(СВРШЕТAK)

Ст. Добрибојевић. Што се тиче садање кирајдије на томе плоцу то не треба ни мало да вас буни, јер, по закону чим хоће сопственик да зида нову грађевину, одмах се закуп раскида и не вреди. (Одбравање.)

Председник. Оnda је свршена ова ствар. (Вичу: свршена). Ви дакле одбравате да се зида тврдим материјалом и да се направе 13 дућана? (Одбравамо). Дакле је ли свршена са свим ова ствар? (Јесте.)

Милутин Марковић. Само молим вас да се онет сврши на лено са тим закупцем, да не буде парнице, јер то је мала ствар —

Председник. Што се тиче човека који је предузео да изврши ову грађевину, мислим да неће бити никаквих незгода јер он има приличну сигурацију, пошто онај, који га подржава, а то је Стеван Ивковић, по својој прилици даваће му цигле и т.д.

Милутин Марковић. Не то, него ја сам мислио на закупца који је сада на плоцу.

Председник. Свакојако ја ћу гледати да учиним што се може. На послетку, ако му попустим тромесечну кирију, пошто је он тамо подигао неку грађевиницу мислим да ће бити задовољан — (Чује се: врло добро) Дакле оглашујем да је ова ствар свршена.

Молим вас господо, сад имамо на дневном реду: избор бабице. Ви сте последњи пут казали да се све молбе које су дошли предаду комисији на оцену па да она у извештају каже коју мисли да треба изабрати. Комисија је свршила свој рад, и сад изволите чути њен извештај.

(Секретар чита извештај комисије)

Усвајатели господо предлог комисије да се избере Милка Ђорђевић (Усваја се)

Онда смо и то свршили.

Молим вас господо, одбор је општински пре извесног времена изabrao туторе за наше цркве. Међу онима, које је одбор изabrao има двојица, који не могу да се приме те дужности. То су: Владислав Илије и Манојло Зоограф. Зоограф није ни овде него је отишао у Турску. О томе предмету ја сам добио један акт од г. проте. Ја мислим да прочитамо тај акт? (Да чујемо).

(Секретар чита акт против београдског).

Дакле као што видите предлаже се на место ових за туторе Ивана Павловића терзију и Ђорђа Анђелковићу. абаџију или место овога Петра Јовановића кафедрију — Ово ижеу главни тутори него помоћници, с тога мислим да можемо тражити ову кандидацију? (Чује се: можемо — Дакле усвајате ли прву двојицу: Ивана Павловића и Ђорђа Анђелковића (Усвајамо.)

Молим вас да дате неколико уверења, која се траже — (Издају се уверења.)

Напослетку господо да вам учиним једно саопштење о чему ћемо у другој седници имати да решавамо — Знајте да је поведена реч о томе да се држави уступи извесно земљиште на врачару, а држава да уступи општини извесно своје имање које нам је за школу на дорђолу потребно — Ја сам са г. г. чланозима, који су за тај посао одређени изашао на врачар, и ево овде имате план, из кога можете видети шта држава тражи од нас. (Разгледају план.)

Молим господо, сад сте видели план, а знајте да сте закључили пређе тако: да у виду трампе може комисија дати држави од општине земље 50. мет. фронта и 50 мет. дубине, — то би значило 2500 кв. метара. Но тада ја сам молио одбор и он је одобрио да можемо и нешто више дати, а да се не морамо ограничити на 50 мет. — само да ову размену учинимо у интересу општине, пошто јој је потребно место за школу. Кад смо изашли напоље, видели смо да г. начелник, као заступник државе одређени од стране г. министра тражи од нас једну читаву парцелу да дамо. Комисија је нашла да она нема овлашћења да толико земљиште уступи и ако смо сви имали воље да изађемо радо на сусрет државној власти у овом питању. С тога ћемо ту ствар изнети пред одбор (Чује се: сад је доцне.) Знам да не можемо сад о овоме решити, јер није ни стављена на дневни ред, али сам ја сада изнео као важну ствар само за то да знате о њој, како би могли у идућој седници решење донети. Истина г. начелник казао је да моја о томе да има решење данас или сутра — но ја мислим да одговорим да од оног парчета на које су бацили око, можемо дати највише 3—3500 кв. метра за 2200 кв. мет. цирка које би ми добили у замену.

Др. Марко Леко. Ја држим да је комисија већ овлашћена да може дати више. О томе стоји прећашња одлука одбора.

Васа Џучић. Само ја као члан комисије не могу бити никако за то да се да толико земљиште на оном месту. То је најважнија тачка.

Председник. Дакле ова ће ствар бити изнета пред одбор и онда како одбор реши. (Чује се: Можда ће трнбати и решење збора). — Сад о томе не можемо ништа решити, а кад буде то на дневном реду, изволите изнети све што мислите да ће бити потребно да се учити.

Завршен састанак у 8 час. по подне.

САСТАНАК

одбора општине београдске држан 24 Марта 1888 г.

почет у $5\frac{1}{2}$ час. по подне.

Присуствовали: Председник г. Ж. Карабиберовић, члан Суда Јанаћ М. Јанковић. Чланови одбора г. г. Мил. С. Мостић, Мих. Кр. Ђорђевић, Мил. Банковић, Коста Д. Глavinић, Мил. Ж. Маринковић, Глиша Јосиповић, Светозар Карапешић, Јован Илић, Никола П. Михајловић, Милорад Д. Јанковић, Димитрије М. Ђорђевић, М. Јосимовић, Захарија З. Поповић, Марко Велизарић, Др. М. Т. Леко, Раденко Драговић, Станко Петровић, Ђорђе С. Новаковић, Јаков Бајлони, Гргор Миленковић, Настас Крстић, Димитрије Т. Вељковић, Коста Петровић, Никола Р. Поповић, Танасије Ђ. Наумовић, С. Боторић, Никола Вулковић, Петар Д. Видаковић, Димитрије Наумовић, К. Црногорац, Д. Ђ. Миловановић, Самуил Пиаде. М. Стевановић и Тодор Ј. Мијаиловић.

Пре састанка одборници и заменици положише заклетву. После заклетве узе реч:

Председник. Молим вас, господо, састанак је отворен. Пре но што пређемо на дневни ред, ја сам тако слободан да вас, као председник престонице, поздравим у овоме вашем новом а пуном части положају, са жељом, да за време свога дејствовања будете срећни извести оне задатке општинске, којима грађанство одавна тежи и извршење којих вазда од представништва с правом и очекује. А ја ћу и по дужности бити вољан да вас вазда потпомажем својим силама.

Мика Кр. Ђорђевић. Држим, да после овог свечаног акта наша данашња седница треба да буде закључена; у будуће пак, да нас г. председниче увек извести на 3—4 дава раније, пре но што ће бити седница.

Председник. Ја сам благодаран господину, што оке, да нас разреши од посла. Али имамо две ствари, које су врло хитне и које се морају још вечерас решити.

Пера Видаковић. Ја сам у начелу противан овој практици, да се у очи седнице позивају одборници и да им се тада казује дневни ред. Ја бих желео, да се на 2—3 дана пре седнице јави свима члановима одбора дневни ред, како би сви дошли спремни да о том решавамо. Држим, да би се на овај начин много више постигло у општинским пословима.

Председник. Што се тиче овога предлога господе одборника, држим, да је са свим уместан и то за предмете, које ја предлажем, али предмете, које ми државне власти подносе и за које траже морамо дмах, да изнесем пред одбор.

Марко Велизарић. Ја мислим, да од вас зависи, кад ћете да сазовете одбор, а кад је тако, онда треба, да нас,

бар за 3 дана раније известите, како би се могли посаветовати о предметима, који су на дневном реду.

Председник. Ја, господо, мислим, да је довољно два дана да вас пре седнице позовем. То је баш доста времена, да се сваки предмет, који је на дневном реду, истина; у осталом одбор може сваки предмет о коме није довољно обавештен, да остави за другу седницу ја немам права, да вас натерам, да ви решите неку ствар пре но што је довољно упознате и испитате. Мислим, да је довољно да седницу сазивам два дана раније (Чује се: довољно).

Обичај је, да се пре почетка рада прочита протокол прошлог састанка, па, ако је тачан, онда га одборници потпишу. Протокол је, господо, са свим кратак, а сви говори г.г. одборника налазе се описано и тачно записани у стенографским белешкама.

Молим вас, чујте протокол прошлог састанка нашег.

Секретар прочита протокол од 15 Марта 1888 г.

Председник. Има ли ко од г.г. старих одборника шта да примети. („Нема“).

Молим вас, господо ове стоји на дневном реду акт Управе Вароши Београда, којим тражи, да се наши ноћни стражари, који седе у тако званој „текији“, иселе из ње и да им општина нађе други стан. Општина је више година уживала тај стан бесплатно, али је сад потребан држави са жандарме. Ја сам, господо, покушао, да спасем општину од овога новога терета. Управа тражи, да јој још вечерас одговорим. Ја не могу сам да донесем решење, као што управа мисли, док не питам одбор и док он то не реши.

Ми плаћамо те патролије, али им држава даје стан. Но сад, кад су држави потребни ти станови ми их морамо одмах иселити а ово је последња или претпоследња партија, која је становала у државним зградама.

Овде се тражи безусловно, да ми морамо да их иселимо од првог Маја и морамо о томе, да им дамо решење још вечерас. Ја мислим, да се избере једна комисија из ваше средине, која ће наћи потребне станове а потребну суму за то да дамо из партије буџета за непредвиђене трошкове.

Милан Банковић. Молим вас, г. председниче, да ми кажете: колико имамо ватрогасаца и не би ли се могле у тој истој кући сместити и патролије?

Председник. Ватрогасаца има око 20. У тој је кући сад и инжињерско одељење, по што је његове локале сад заузела пореска комисија. Но ипак у тој сали не ће моћистати ни 30—33 патролија. За то вас ја молим, да одредите комисију, која ће наћи стан.

Милан Бачковић. Да ли би могла бар половина тамо да се смести?

Председник. Тешко да би могло да буде. За то вас, господо, молим, одредите 3 или 4 члана из ваше средине, који ће се за то побринути. Ми, морамо још вечерас одговорити Управи по овој ствари, по што од ње министар Војни тражи одмах одговор.

Пера Видаковић. Приликом установе тих ноћних стражара да ли је држава примила какву обавезу на себе? и да ли у општини врше ти стражари какву дужност.

Председник. То је ствар, која се одавна повлачи. Ми сада имамо 100 стражара, од којих нам стоје на располо-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБLIОТЕКА

жењу 12. До сад им је држава давала стан а сад се тражи од нас, да им ми наћемо стан.

П. Видаковић. Да ли има какве погодбе о томе, да ће нам држава дати стан?

Председник. Ја позитивно не знам, али, држим, да нема.

П. Видаковић. Ја држим, да то треба наћи, па тек онда да решимо ову ствар.

Председник. Ја мислим, да би било узалуд да се око тога боримо, јер не ћемо успети кад су ваши претходници решили, да то тако буде, онда би требало и ви да то примите.

Господо, ваља вам знати, да држава да је оружје тим стражарима а до сад им је давала и стан; а сад, кад су њој ти станови потребни за жандарме, за које она плаћа крију приватним, онда је са свим природно, што она тражи, да ми патролције иселимо.

М. Велизарић. Ми онда немамо шта ту да решавамо. Та је кућа државна, она је одказује, ми сад морамо, да тражимо другу кућу.

К. Црногорац. По што је г. председник објаснио оно, што се у акту излаже, то би ја молио да се тај акт прочита и према томе ћемо знати шта се од нас тражи.

Секретар прочита акт.

Председник. Ја сам, господо, био лично код г. управника или никако нисам могао успети. Имамо о томе још један акт.

Секретар прочита.

Председник. Дакле ми морамо још вечерас а најдаље до сутра одговорити.

Свет. Карапешић. И ја се слажем с вами у томе, да се одреди једна комисија, којој ће се ставити у дужност да испита: има ли какве погодбе, између општине и државе односно станова а ако тога нема онда, ако је могуће као што г. Банковић каже, да се сместе у општинску зграду.

К. Главиник. У главноме и ја сам хтео ово иста да кажем што и г. Карапешић. О томе да ли ћемо одговорити да примамо овај акт или не, о томе не можено ни да разговарамо. Они ће да истерају стражаре на улицу.

Дримим, да је предлог г. Карапешића уместан и да га треба усвојити.

Милан Мостић. Патролције — ноћни стражари, — установа су колико је мени познато, наше општине. Кад су ти људи чувари ноћни за варош Београд, онда је без сумње општина имала неких разлога, што је ту установу увела. Кад та околност стоји, онда ће се у много ранијим решењима у архиви општинској наћи све побуде, које су руководиле тадањи одбор општински, да ту установу уведе. У колико се сећам и памтим, први пут су уведени ти чувари, око бомбардовања пре или после.

У то доба, многи од г.г. одборника сећаје се тога, један крај вароши, из кога су се Турци иселили, остао је празан. Тада је општина у споразуму с управом Вар. Београда правила разча располагања с тим зградама, од којих су многе употребљене за општинску послугу, и од тада је остало без икаквог утврђеног уговора, да наше општинске патролције у погледу стана издржава држава. То је све лепо, ми не можемо с правом заклевати да то држава

и даље чини. Ми треба сад да кажемо држави: благодаримо, што си и то учинила.

Ми не стојимо на земљишту права — ми немамо права. Држава је у праву и она нам може отказати, као што је већ и учинила. Оно, што је чинила, чинила је из добре воље.

Према томе наша дебата треба, да се сведе само на то: да се изнађе начин, којим би се, све, што се о установи патролција зна, изнесе пред нас на решење а претходно да председништво нађе привремени стан тим људима, док се не регулише питање: како ће ова установа остати.

Председник. Ја сам благодаран г. Мостићу, што нам је изнео овако лепо своје мишљење о овој ствари.

Ја мислим, да хармонија између нас и државне власти ни у колико не треба, да се ремети. Дакле, ја вас молим, да ми одговоримо државној власти: да ће се патролције иселити. Већ је крајње време, да им одговоримо, јер они траже, да им се одговори најдаље до ујутру.

Ми свакако можемо тражити, у колико имамо разлога, да збацимо с наших леђа. Разлог је г. Мостићев врло уметават.

Ово је, господо, последња трећина стражара, којој ми морамо наћи стан о нашем трошку јер оне две трећине, као што сам касао, већ имају станове од општине.

Мислим, господо, да треба да ми дате могућности, да покажем, да смо према државној власти учтиви.

А немам вишта против тога, да видимо како је пре тога текла ствар.

(Наставите се)

ОПШТИНСКИ ЗВОР.

Београд 13. марта 1888.

Збор је отворен тачно у 8 часова, а чим се — у 8 и по — искупио потребан број способних бирача, председник општине г. Живко Карабиберовић, као председник општинског збора по 19. чл. закона, позвао је искупљене бираче те су они из своје средине изабрали г.г. Светозара Карапешића и Петра Видаковића, трговце, за чланове бирачког одбора, поред г.г. Аце Богатинчевића и Самуила Пиаде, које је општински одбор одредио (1. тачка 21. чл. закона — одлука АБр. 114.)

Одмах је за тим председник збора са члановима бирачког одбора заузео место за бирачким столом, и по што је за деловођу збора одређен деловођ општине Спасо Хаџи-Ристић а за бележење гласова придодат му потребан број општинских чиновника — председник збора позвао је искупљене бираче да приступе гласању ради избора 19 одборника и 14. заменика. Гласање је започето у 9 часова и 40 минути и трајало до 12 часова у подне, а за тим је продужено од 2—5 час. по подне, како наређује поменути члан закона. Тачно у 5 час. затворена је капија на општинској кући, да не би и после тога, законом одређенога добра за гласање, долазили бирачи са стране на зборно место (5-та тачка 21. члана), а од свију који су до тога часу били дошли и затекли се при затварању капије у општинској кући, а при том имали право гласа на данашњем збору, примљен је глас.

Сваки је бирач гласао лично, но од оних који по 16-ом члану закона, нису имали право гласа на данашњем збору, није ни приман глас.

Гласање је текло мирно и у пуном реду.

По азбучним списковима имало је права гласа на данашњем збору свега 1895 а од тога броја дошло је и гласало 212 грађана.

Према броју бирача, који су имали право гласа, на збор дошли и гласали, савршено већину преставља број 107 (9-та тачка 21 чл. оп. зак.)

Бирачи су истакли на данашњем збору 111 кандидата за одборнике, и то:

Јакова Бајлони са 183, Косту Д. Главинића са 182, Светозара Милојевића са 170, Мијаила Кр. Ђорђевића са 170, Милутине Марковића са 164, Николу Вулковића са 153, Милана Банковића са 153, Милана Ж. Маринковића са 152, Светозара Карапешића са 151, Тодора Михајловића са 149, Ђорђа Новаковића са 143, Манојла Клидиса са 142, Димитрија М. Ђорђевића са 141, Зарију К. Поповића са 138, Гргура Миленковића са 138, Миливоја Јосимовића са 138, Петра Видаковића са 128, Милана Мостића са 128, Марка Велизарића са 128, Јована Кременовића са 56, Петра Рапића са 45, Мијаила Павловића са 41, Спасоја Стевановића са 40 гласова и т. д.

За заменике истакнуто је свега 95 кандидата, и то:

Никола П. Михајловић са 151, Станко Петровић са 149, Милорад Јанковић са 147, Димитрије Т. Вељковић са 145, Глиша Јосиповић са 144, Раденко Драговић са 142, Јован Илић са 142, Настас Арстић са 142, Стеван Чупић са 142, Светозар Ботурић са 136, Хајм Д. Азриел са 130, Никола Поповић са 130, Коста Петровић са 128, Тавасије Ђ. Наумовић са 128, Пера Јовановић са 54, Рака Миленковић са 45, Милан А. Павловић са 42, Тодор Михајловић са 41, Пера Манојловић са 33 гласа и т. д.

Према овоме резултату гласања, бирачки одбор

Оглашава:

да су на данашњем збору савршеној већином изабрани

a) за одборнике:

Јаков Бајлони, Коста Д. Главинић, Светозар Милојевић, Михаило Кр. Ђорђевић, Милутин Ј. Марковић, Никола Вулковић, Милан Банковић, Милан Ж. Маринковић, Светозар Карапешић, Тодор Михајловић, Ђорђе Новаковић, Манојло Клидис, Димитрије М. Ђорђевић, Захарија К. Поповић, Гргур Миленковић, Миливоје Јосимовић, Петар Д. Видаковић, Милан Мостић, Марко Велизарић;

b) за заменике.

Никола П. Михајловић, Станко Петровић, Милорад Јанковић, Димитрије Т. Вељковић, Глиша Јосиповић, Раденко Драговић, Јован Илић, Настас Крстић, Стеван Чупић, Светозар Ботурић, Хајм Д. Азриел, Никола Поповић, Коста Петровић и Тавасије Ђ. Наумовић.

Али по што г.г. Манојло Клидис и Стеван Чупић нису испунили услове тачке 5-те, чл. 16. општинскога закона — то они не могу бити одборници, и њихов избор по члану 52-ом општ. закона не важећи је.

Бирачки одбор није могао свршити пребројавање и својење гласача на сам дан избора, за то је тај посао продужен и свршен 14. ов. мес.

На завршетку рада, бирачки одбор решио је и то: да се за попуњење једног одборничког и једног одборничког заменичког упражњеног места у одбору (место госп. Манојла Клидиса и Стевана Чупића) не сазива нарочити збор одмах, него да се та места попуне на првом идућем збору, кад одступи половина старијих одборника.

14. марта 1888. г.

Београд

ПРЕДСЕДНИК ЗВОРА

Ж. Карабиберовић с. р.

ДЕЛОВОЋ

Сп. Х. Ристић-Шокорац с. р.

ЧЛНОВИ БИРАЧКOG ОДВОРА

Алекса Богатинчевић с. р. Самуил Ниаде с. р. Светозар Карапешић с. р. Петар Д. Видаковић с. р.

ГЛАС ИЗ УНУТРАШЊОСТИ

Општина статистика

Пожега 15. марта 1888. год.

Читајући записнике рада одбора општине београдске, који се у овом листу штатпају, наилазио сам на питања важна не само за Београд, него и за многа места у унутрашњости.

Али ни једно од тих не заслужује толико интересовања и пажње, колико питање о установљењу статистичког одељења при општини београдској.

Статистика је код нас врло слаба. Ко хоће да пише какву расправу од важности, да доказује фактичким цифрама, мора прикупљати, пабирчiti статистички податке са страпе растварене по разним списима и новинама. Код нас врло мало, и то у одломцима, има статистичких података.

Показала се одавна потреба: да се статистички податци у мало опширној форми и у целину прибрају; те је зато држава установила статистичко одељење. Али и то статистичко одељење не показује успех онакав каквом смо се надали, или се то мени тако чини, зато, што још резултате није публиковало.

Баш у садаје време кад се живо расправљају разна питања, уз која треба цифрама доказивати, у времену кад је статистика неопходно потребна, ми немамо пред собом статистичких података. Али ће се ваљда прионути на то, да се учини то, што би требало, а то је: да се статистички податци бар годишње штампају.

Општина београдска, тиме што је за себе установила одељак за статистику, учинила је једно похвално дело, од кога ћемо сви имати користи, јер ће статистички податци који се буду прикупљали у Београду помоћи многим умним радницима у расправљању и решавању многих економских па и научних питања.

Само са гледиšta тога што је Београд највећа варош у Србији и што се ту концентришу сви радови — општина београдска требала је установити статистичко одељење. Она је сем тога требала то учинити и с тога, да даде примера и осталим општинама, и да опомене надлежне, те да учине корак за уређење статистике.

Но и ако је врло велика добит за нашу статистику ово дело општине београдске, опет ће наша статистика

остати да храма, ако се на њу не обрати онаква пажња каква треба и какву статистика заслужује.

Ми држимо да би надлежни министар најбоље учинио, кад би издао наредбу полицијским властима, да ове по свима гранама и струкама прибрају статистичке податке од општина, па шаљу статистичком одељењу, да ово уреди и доведе у целину.

Оштагине би могле врло лако, и готово као узгреј, ове податке прикупљати, само би статистичко одељење (уз министарство) требало прописати, формулате и дати упутство како ће се ти податци прикупљати.

Како је то лепо кад ми имамо опсерваторију, а како би још лепше било, кад би свака општина бележила метеоролошке појаве... Па како би то лепо било кад би из целе земље имали по свима струкама и свима гранама статистичке податке...

Ја сам убеђен да би од ове општинске статистике могло бити користи, и тек кад би се тако уредило, онда би и статистичко одељење при министарству вајдило, а овако готово ништа.

Л.

НА ЗНАЊЕ

Правила о псетарини, која је утврдила и Управа вароши Београда, ступиће у важност од 1. Априла ове године.

Према томе сви они који држе пашчад треба да тога дана да се пријаве општинске суду, да плате прописану таксу и добију марку, коју свако псето мора увек олитар да носи.

После овога рока, почеће хватање оне пашчади која нема марке и по томе која се не чува.

Такса је прописана ова: за псето ма какве расе 3 а за кују 6. динара.

По чл. 6-ом правила они који не буду узели марке за псето, које чувају, казниће се шестогубом таксом.

Из управне седнице општинског суда 17. Марта 1888. г. Л.М. 47.

ПСЕТАРИНА

Да би грађанство што боље упознало одредбе, доносимо по ново:

ПРАВИЛА псетарине Вароши Београда.

Члан 1. Да би се спречило намножавање паса које нико не чува, и тиме избегле опасности што иначе прете, општине је дужност: утамањивање паса без госе, а право: наплаћивања таксе за марке, које мора да има и о литар увек да носи свако псето које се чува.

Члан 2. Утамањивање паса општина ставља у дужност закупцу права на испражњивање нужника и помијара на начин и по такси уговора. А ако у хватању паса буде нимарљив или противно овим правилима, у колико се она њега тичу, буде поступао, казни ће се за сваки случај са 12 динара.

Члан 3. За марку плаћа општини сопственик псета: за пашче ма какве расе 3 за кују 6 динара. — Тога ради чим ко набави какво псето, дужан је одмах пријавити га општинској власти (одређеноме званичнику у општинској кући) који му по наплати таксе одмах издаје жиг, пошто овај добије број под којим је псето у књигу заведено (с назначењем и имена онога чије је). — Кад се пак која куја општина, газда њезин дужан је најдаље за 2 недеље дана штенце убити и побацати; у противном случају мора се пријавити и платити за њих половину таксе која вреди за годину дана.

На захтев приватних, стрвинар је дужан примити штенце да их утамани, пошто му се за свако поједино плати по 0·05 паре дин. таксе.

Члан 4. Ако и чим се догоди да псето марку изгуби, одмах се мора пријавити по ново да учини и друга марка узме, но у овоме случају плаћа се само половина прописане таксе.

Члан 5. Ни једно псето, које има марку, стрвинари не смеју да хватају, зато је нужно и свако псето које има госу мора непрестанце о литар да носи прикачену марку, како би се увек видела. Марка носи овај знак: [О.В.Б] и број под којим је псето у књигу заведено.

Члан 6. Ко се ухвати да злоупотребљује право општине кривично ће бити одговоран, а ако се на псету ухвати лажна марка, госа ће се казнити четворогубом таксом и псето убити. Ко пак своје псето не пријави и марку не узме, казниће се 6-тогубом таксом.

Члан 7. Чија се куја нађе да скиће по сокацима а раскуцала се је, тај се казни са 10 дин.

Чл. 8. Сукобе између имаоца псета и општине, односно званичника који рукује маркама, расправља један општ. судија. Жалбе се подносе председништву општине.

Члан 9. Ова правила и свака њихова допуна или измена, као и споредне наредбе по њима, саопштавају се преко општинских новина, за то се незнанјем нико не може извиђавати.

Члан 10. Од дана објављење ових правила, када она ступају у важност, па за месец дана, дужан је сваки грађанин пријавити свог пса да марку добије, или га предати стрвинару који ће га убити а општина ће му платити 0·40 дин. пар.

Од стране Суда општине вароши Београда; из управне седнице 20. Новембра 1887. год. Београд (СБр. 11340) ЛБр. 180.

НАРЕДБА

Суд ово општински наређује свима клачима који колу јаганце за јавну продају да од 1. Априла ове године, морају клати у општинској кланици а никако по дућанима и авлијама.

Који се год ухвати да противо овој наредби ради, казниће се према закону о неуредностима и непослушностима.

Из Суда општине вароши Београда 30. марта 1888. г. АБр. 49.

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању пољског имања општински је Одбор одредио, следеће казне за потрице, и то:

- а) код стрмних жита и ливада за погажени један квадратни метар 0·10 дин.
- б) код кукуруза за један струк 0·01 дин.
- в) код винограда за један упропашћени чокот 0·40 динара.
- г) код баште квадратни метар 0·20 дин.
- д) код воћњака, иашњака и бранника, од квадратног метра 0·10 дин.

Ово се јавља грађанству ради знања.

Од стране општине вароши Београда 1-ог априла 1888. год. АБр. 117.

Суд ово општински обзнањује свакоме, да је за продају јагањаца одређена Марвена пијаца и да ће се почев од 1. Априла наплаћивати од свију пиљара, шпекуланата или сељака који стоку овако купују па је на комад продају, за општину аренда по 1. динар за сваки продати комад па ма где они продају вршили а тако исто и сви печењари и кувари дужни су да се Суду јаве и прописну таксу плате. Који се год ухвати да противно уради казниће се као кријумчар.

Напротив, трговци или сељаци, који стоку чопором на пијацу дотерују, па исту на комад продају, неће плаћати никакву таксу.

Од стране Суда општинског 30. марта 1888. год. АБр. 200.

НАРОДНА БАНКА

Привилегована Народна Банка Краљевине Србије одредила је интересе од 1. Априла ове године до даљег закључка:

I.	
a). за есконт меница у сребру . . .	6^0_0
b). за зајам на залоге у сребру . . .	$6^1_2 \ 0_0$
II.	
a). за есконт меница у злату . . .	8^0_0
b). за зајам на залоге у злату . . .	$8^1_2 \ 0_0$

Управа Народне Банке известила је све новчане заводе у земљи, да је Народна Банка смањила интересну стопу за есконтоваше меница у сребру од $6^1_2 \ 0_0$ на 6 од сто годишње, и да ће све доцде, докод се ова спита интересна стопа од 6 од сто год. која важи од 1-ог Априла о. г. не измене, давати зајмове новчаним заводима и есконтовати им менице из њихових портфеља са 1 од сто јевтиније, а то је по 5 од сто годишње.

Том приликом Управа Нар. Банке изјавила је новчаним заводима у унутрашњости своју наду да ће се и они постарати, да по примеру Народне Банке и према њиховим приликама смање интересну стопу, те да што јевтиним капиталом допринесу што јачом и успешнијем развитку трговине, радиности и саобраћаја у њиховој околини што и јесте главна цељ свију новчаних завода.

ПОЗИВ на ПАРИСКУ СВЕТСКУ ИЗЛОЖБУ

- I.
из просветне и уметничке струке.
- 1. Планови и модели од наших основних школа.
- 2. Планови модели и описи учила у нашим основним школама.
- 3. Школске књиге за основне школе.
- 4. Прописно уређена школска књижница, са збирком биљака и минерала за школску потребу.
- 5. Спомоћна средства за дејији рад као: цртанке, венчанке, ироциси и т. д.
- 6. Планови и модели средњих просветних завода.
- 7. Учила (у плановима и моделима) за средње школе.
- 8. Књиге школске и спомоћне средства за средње школе.
- 9. Ђачки радови из наших реалака.
- 10. Планови и модели наших просветних завода.
- 11. Збирка учила и школских књига виших школа.
- 12. Програми, наставни планови и правила о уређену и унутрашњем реду свију просветних завода.
- 13. Штампарски радови.
- 14. Дела појединих книжевника наших; новине; временени списи наших друштва и приватних издавача.
- 15. Планови од мостова, вијадуката, станица и других вештачких грађевина на нашој железници.
- 16. Карте топографске за наставне, војене и културне цели.

17. Карте за научне и специјално стручне цељи ,као: карте геолошке, етнографске, историјске, географске и т. п.
 18. Живописни радови.
 19. Скулпторски радови.
 20. Планови од наших цркве, извршени и пројектовани
 21. Снимања наших старих архитектонских споменика.
 22. Планови од новијих монументалних грађевина.
 23. Литографски, хромолитографски, фотолитографски и ксилографски радови.

II.

ИЗ ЗАХАТСКЕ, ИНДУСТРИЈСКЕ И ПИРОТЕХНИЧКЕ ПРОИЗВОДЊЕ.

1. Обичан и фини дрвни намештај.

Једно канабе, 4 столице 2 фотеље, постављено сељачком теканином (кечељама).

2. Гапетареки и декоратерски предмети.

Потпуни намештај за једну собу постављен са сељачком теканином (кечељама).

Креветске ствари: јоргани, чаршави, јастуци и т. д.

Јастуци чупавци и пиротски; ирами; шаренице ит.д.

3. Грнчарство.

Крчази, бардаци, танири, ћасе, ћупови, чираци, лонци разни, плоске, црепуље и т. д.

Цигље за прављење фуруна.
(Од сваке сорте по 5 комада).

4. Килими, таписи и друге ствари за намештај.

Разни ћилими пиротски и други. Чупавци. Разне простире за целу собу и испред канабета. Разне ствари за намештај, вунене, памучне, свилене и мешане. Разне везене ствари за намештај.

5. Нојкарство.

Ножеви разни са канијом и без каније, са саражлуком а нарочито о дугачком кајишу.

Бритве.

(Од сваке врсте израде по 5 комада).

6. Кујунџилук.

Златни и сребрни накити, кандила, путери и друге црквене ствари.

Рамови, послужавници и друга посуђа.

7. Саражлук и четкарство.

Обиче саражачке ствари: јанцици, чантре, силави: ит.д. Четке.

(Од сваке мустре по 5 комада.)

(наставиће се)

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРВИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊЕ НА ДАН 31. МАРТА 1888.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сравнење са прошлим стањем
Главница		20,000.000—	
Акција	20,000.000—	10.000.000—	
Привремеце акције	7,500.250—	10,057.090—	6.150—
Банкноте у течају у злату	165.750—		101.490—
" " " сребру { привремене 4,658.590—			+ 455.580—
	сталне	5,232.750—	105.670.43
Благајна у звечећем новцу у злату	1.501.116.17	4,868.185.23	64.696.38
" " " сребру	3,223.495.38		9.248.33
Стр. вредности и салда стр. кореспондената	143.573.68		57.671.12
Лисница у злату	1,082.868.22	3,621.356.35	101.305.54
" " сребру	2,538.488.13		—
Зајмови на државне обvezнице у злату	2,368.861—	3,291.456—	383.275—
" " " " сребру 922.595—			+ 47.236.19
Текући рачуни у Београду	1,232.760.56		2.545.22
Менице за наплату	6.181.29		
Кауције	149.755—		
Полагачи кауција		149.755—	
Оставе просте	13.300—		
Остављачи простих остава		13.300—	
Оставе по текућим рачунима	1.545.420.17		
Остављачи по " " "		1.545.420.17	
Резервни фонд		20.840.18	
Вредности резервног фонда	3.940.18		
Положене акције српске Народне Банке	128.625—		
Полагачи акција " " "		128.625—	
Разни рачуни	45.905.48		+ 6.000
	42,407.135.26	42,407.135.26	

ЧЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

КАРАКТЕР

(по Смајлсу)

IX.

Дружба у браку.

Доброта, а не лепота, женека овојиће срце моје.

Шекспир

Мужу пристоји мудрост, а жени нежност.

Порф. Херберт.

Да је бог хтео да жена буде госа човеку, он би ју створио из његове главе; да је хтео да му она буде роб, он би ју саградио од његових ногу; али, по што је он хтео да она буде њему *раван друг*, то ју је он извадио из ребра, и *недра*, његова!

Свети Августин.

(Наставак)

Ми смо већ говорили о утицају жене на карактер мужевљи. И доиста, мало има људи кадрих да се бране од нижих црта у женску карактеру. Ако, на прилику, жена не подупира и не негује у човеку оно што је у природи његовој и најуваженије, она ће га брзо довести на свој ниво. Жена је у стању да поправи најгоре, али и да поквари најбоље људе. Пример за ово имамо у животу нашег писца „Хацилука“ Бунјана. Овај неурдник имао је срећу да се, у раној младости, ожени једном красном младом из добре куће. И она је та за коју знамо --- а и он сам признаје — да га је на прави пут извела. Да богме, да је она ту победу извршава пролазећи кроз најтежа изкушења, делећи и ону сиротињу кад у кући није било ни једна залогаја за двоја уста. На против. Ричард Бакстер, свештеник *нон конформиста*, био је већ далеко зашао у године кад је наишао на ону дивну жену која после би његове друга. Лично, он је боји сувише зањат својим духовничким послом, да је могао најти времена да се женама удвара; и он се као оно Калвин, оженио, колико из љубави толико и из рачуна. Госпођица Чарлтон била је она наследници на коју је његов избор пао; али, да се неби помислило да је он њу „узео за паре“, Бакстер се с њоме напред и чој овако погоди: прво, „да она уступи главни део свог имања својим рођацима“, и да он ништа не добије што је пре венчања њено било; друго, да она тако уреди своје ствари како не би никад долазило до парнице; и треће, да она не очекује од њега поклон оног времена које њему треба за његове духовне послове. Пошто младе

пристане и ћа оваке услове, венчање се обави, а сма живот брачни покаже као сретан. „Деветнаест година“ — пише он — живели смо ми у најлепшој слози и љубави, свесни и сретни у прашњењу користи из такве узајамности“. Међу тим живот овога проповедника био је буран и трудан. Њега су гонили с једног краја земље на други, тако, да му годинама нису дали нигде станка ни одмора. „Жене — примећује он фино у својој књизи — не маре обично за мужеве оваке среће, али моја жена, без једне речи, све то поднесе.“ У шестој години брачна живота, њега изведу пред суд у Братфорду, што је држао некакав скуп у Актону, и осуде га на заточење. Но ту му се придржи и жена која га је нежно пазила за своје време тешка робовања. „Никада — вели он — није она према мени љубазнија била, но што беше у мојој тавници. Она чак није дала да за милост молим“....

И племенитом грофу Цинцендорфу пала је била у део овако благородна једна жена. „Ја се исповедам — вели он — после двадесетчетиригодишњег брачног ми искуства, и питам се: ко би ме други тако лепо, тако дуго, и нежно по свету пратио, и ко би ме тако мудро пред светом заступио? као што је моја верна љуба!... Та она је ишла за мном и помору и по суву, и у ватру и у воду. Она ме је у најстрашнијим тренуцима држала и са исправљеном главом кураж ми диктирала; она је најтеже путове и хацилуке, и то не сама издржала, него и за њих снаге зајмила! Под небом није било ни вальда могло бити — душе која би ме хтела и умела боље разумети, срдачније подупрети и стварније усрећити“.....

А шта да кажемо о славној „друзи славнога нам Ливингстона у опасним дубинама дивље Африке? Јест, Ливингстон је на томе јуначкоме путу млогу муку и невољу отрио, али губитак оне благородне жене, био је за њу сам удар над ударима!

„Срце је мени из груди извађено — пише он са обала Замбезе. Свака друга несрећа могла је у мени само нове одваге пробудити, али овај потез жалосне судбине мора да ме сломије.... Зар само три месеца заједно после четири године растанка?.... Та ја сам њу само из љубави узео, и шњом само у љубави живео. Што сам ју више познавао, све сам ју више ценио, јер је она била и друга, и жена и мајка — најбоља! Ја ћу још моју дужност чинити, и пут наставити, али веруј, пријатељу, да ја то чивим под небом помрчаним“.....

(наставиће се)